

Asia: VN/3707/2022

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yleistä

Sähköistämisen tuki on tervetullut jatko päästökauppakompensaatiolle kansainvälisessä kilpailukyvyssä kamppailevalle teollisuudelle, jonka tavoitteena on uudistua voimakkaasti hiilineutraalisuustiekarttojen viitoittamaa tietä pitkin. Sähköistyminen on yksi tärkeimpiä keinoja saavuttaa Kemianteollisuuden hiilineutraalisuustavoite vuodelle 2045.

Vuoden 2021 ja 2022 välisenä talvena on nähty ennätyksellisen korkeita sähkön hintoja, ja epävarmuudet energiamarkkinoilla ovat olleet kasvussa. Samaan aikaan olisi kuitenkin pystyttävä saamaan riittävä varmuus sähköistymiseen tähtääville investoinneille. Nykyinen tilanne Ukrainassa on vain korostanut tuen tarvetta, kun yritykset pyrkivät eroon Venäjäriippuvuudesta ja etenkin sieltä peräisin olevasta fossiilisesta polttoaineesta.

Kaikista epävarmuuksista huolimatta kemianteollisuudessa nähdään tarvetta kiihdyttää vihreää siirtymää nykyisessä tilanteessa. Hiilineutraali kemianteollisuus tiekartan perusteella sähkön käyttö toimialallamme saattaa jopa 4,5 kertaistua vuoteen 2045 mennessä ja investointien tarve on massiivinen tulevina vuosikymmeninä. Investointien kiihdyttäminen voimistaa erittäin paljon myös tarpeita erilaisille tukimekanismeille.

Valtiontukisääntöjen alatoimialalistauksen vuoksi merkittäviä hiilineutraaliuteen ja sähköistymiseen tähtääviä yrityksiä on kuitenkin jäämässä tuen ulkopuolelle.

Esimerkiksi:

- Nace 08.91 Kemiallisten ja lannoite mineraalien louhinta
- Nace 20.14 Muiden orgaanisten peruskemikaalien valmistus
- Nace 20.15 Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus
- Nace 20.16 Muoviaineiden valmistus

Kemianteollisuus katsoo, että hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisen kannalta on tärkeää tarkistaa sallittujen toimialojen listaa EU:n tasolla ja hakea vähintään komissiolta poikkeuslupaa sähköistämisen tuen myöntämiseksi tasapuolisemmin yrityksille kansallisesti.

Yksityiskohtaiset huomiot asetusluonnokseen

Sähköistämisen tuki sisältää ehdollisuuksia muun muassa energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energian käytölle ja kehittämistoimille. Lähtökohtaisesti kemianteollisuudesta ehdollisuuksissa tulisi noudattaa valtiontukisääntöjen linjaa ja ei lähteä kehittelemään omia ylimääräisiä ehtoja.

Kemianteollisuuden mielestä on ensiarvoisen tärkeää, että § 13 kehittämistoimiin hyväksytään mahdollisimman laajasti erilaisia toimenpiteitä. Lisäksi on tärkeää, että toimia voidaan tarkastella konsernitasolla vaikkakin Suomen rajojen sisällä.

Päästöttömän sähkön osoittamiseksi, tulisi riittää normaali pörssisähkön osto, niin kauan kun pörssisähkö sisältää riittävästi (30 %) vähäpäästöistä sähköä. Tällä hetkellä pörssisähkö on erittäin vähäpäästöistä Suomessa, joten tilanne on tämän suhteen kunnossa.

Tikka Tuomas
Kemianteollisuus ry